

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 84.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.

Aankondingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 16 OCTOBER.

CONCORDIA.

De katholieke kiezers der stad Tongeren zijn verzocht tegenwoordig te zijn aan de vergadering die zal plaats hebben in de Concordia, zondag aanstaande 17 oktober, om 5 uren.

Kiezingen van den 26 oktober.

Eene talrijke menigte, bijna geheel samengesteld uit kiezers der stad, woonde verleden zondag de vergadering der katholieke kiezers in de zaal der Concordia bij. Zelden zagen wij meer geestdrift, meer betrouwen en meer vastberadenheid onder de katholieke kiezers. Elke gevoelde dat het ogenblik gekomen is om het oud en godsdienstig Tongeren te verlossen van de geuzerij die sedert drie jaren op ons stadhuis zit.

De heeren A. Slegers en F. Meyers hebben beurtelings het woord genomen om den toestand der stadszaken uit te leggen en aan de kiezers te herinneren hoe gewichtig de plicht is dien zij den 26 zullen te vervullen hebben. De woorden der redenaars werden hevig toegejuicht.

M. A. Slegers heeft daarna lezing gegeven van de namen der kandidaten voorgesteld door het comité der katholieke Vereeniging, te weten:

MM. Vroonen-Aerts, uitgaande lid.
Goor-Bellefroid, bankier.
Schaetzen Oscar, rentenier.
Slegers Leopold, geneesheer.
Wynants-Rubens, industrieel.

Deze namen zijn met daverend handgeklap en luidruchtige toejuichingen ontvangen geworden.

De heeren Oscar Schaetzen en Leopold Slegers hebben op hunne beurt de vergadering aangesproken om te kennen te geven welke gedragslijn zij op het stadhuis zullen volgen in geval de heeren kiezers hen met hunne stemmen willen vereeren. De vergadering heeft de vijf kandidaten eene hartelijke ovatie gemaakt.

Men moet bekennen dat het moeilijk geweest ware eenen beteren keus te doen.

M. Vroonen-Aerts, uitgaande lid, maakt sedert menige jaren deel van den gemeenteraad. Altijd heeft hij uitgemunt door zijn ijver in het bijwonen der zittingen, altijd heeft hij alle mogelijke pogingen aangewend, gezamenlijk met de andere leden der minderheid om de belangen der burgerij te beschermen tegen de ondernemingen der meerderheid. Hij verdedigde ten alle tijde het behoud van het katholiek onderwijs in onze scholen, hij verdedigde de belangen der burgerij in de kwestie der nieuwe imposten, hij verdedigde nog de ware interessen zijner medeburgers in de ongerijmde afwerping der stads-wallen en in de belachelijke openbare werken die door de meerderheid van den raad uitgevoerd zijn geworden.

M. Vroonen is overigens de aanzienlijkste handelaar onzer stad. Dit alleen zou hem eene plaats in den gemeenteraad moeten aanduiden.

M. Goor-Bellefroid is bij alle onze medeburgers gunstig bekend. Gedurende talrijke jaren maakte hij deel van het ambtbestuur, waar hij zich ten

alle tijden onderscheidde door zijn ijver, zijne dienstwilligheid en zijne zorgvuldigheid in het volbrengen der hem opgelegde plichten.

M. Goor is een finantie-man en wat meer is een bekwaam cijfer-meester. Indien de meerderheid van den raad in haar midden eenen man bezeten had die de kennissen had van M. Goor, dan zouden wij het bedroevend spektakel niet gezien hebben van eene meerderheid die verloren loopt in hare cijfers en niet in staat is hare eigene rekening te maken.

De kiezers moeten nog voor eene andere reden hunne stem aan M. Goor geven. Ofschoon M. Goor een der bekwaamste bestuurders was van het arme bureau, hebben MM. Perreau & Ghinéau hem buiten dit bestuur gesloten. Deze partijdaad werd afgekeurd door alle rechtzinnige liberalen en M. Louis de Tiecken weigerde in den gemeente-raad tegen M. Goor te stemmen.

Moeten wij den heer Oscar Schaetzen aan de kiezers nog leeren kennen? Zij hebben hem aan het werk gezien als lid van den gemeente-raad en als lid der commissie van het hospitaal. Om dien achtbaren medeburger in de openbare denkwijze te benadeelen heeft men alle kwade driftten tegen den heer Schaetzen opgehitst. Wie hem kent die moet zeggen dat er geen bekwaam bestuurder, geen edelmoediger hart, geen liefdadiger man bestaat dan de heer Oscar Schaetzen. Toen hij deel maakte van den gemeente raad, was er geen lid welk de stadszaken met meer zorg naging dan hij. Maar men kan ongelukkig zijn plicht niet altijd vervullen zonder aan den eene of den anderen te mishagen. De laster klemden zich vast aan M. Schaetzen en men gelukte er in hem met eenige stemmen meerderheid buiten den raad te zetten.

Die dag was eene schande voor Tongeren. Degenen die M. Schaetzen op het stadhuis vervangen hebben, zijn allewijl zelve aan het roer. De burgers van Tongeren hebben gezien welke bekwaame mannen het zijn. De dag der wederwraak is gekomen en wij willen eens zien of de kiezers van Tongeren aan MM. Ghinéau en compagnie niet zullen toonen dat men hen geen twee maal op zoo grove wijze misleideit.

De gansche stad kent van ouds de voorbeeldige liefdadigheid der oude Tongersche familie Schaetzen. Om hiervan een enkel voorbeeld aan te halen zullen wij wijzen op de bewaarschool der Grauw-Zusters, die voorzeker eene groote weldaad voor onze stad is. Wel die school is opgericht geworden en zij bestaat enkel door de edelmoedige liefdadigheid van M. Oscar Schaetzen.

Gij katholieken en gij liberalen, die uwe kinderen naar de school der Grauw-Zusters zendt, zijt gij niet eenigzins als eerlijke mannen verplicht den heer O. Schaetzen uwe dankbaarheid te bewijzen, nu zich de gelegenheid daartoe aanbiedt?

M. de doctor Slegers kunnen wij met even veel vertrouwen aan den keus der kiezers aanbieden. Door de kennissen die hij bezit is hij bijzonder geschikt om eene plaats in den raad te bekleeden.

M. Michel Wynants beveelt zich aan den keus der heeren kiezers door hoedanigheden die men te zelden in de kandidaten ontmoet. De nijverheid en de handbouw verdienen ook wel eenen verstandigen vertegenwoordiger op het stadhuis te bezitten. Niemand beter dan M. Michel Wynants kon die taak op zich nemen. Men moet hem dank weten van de kandidatuur aangenomen te hebben.

— Een kind kan geen man beoordeelen en er zijn slechts vier maanden verlopen sedert Bertha uit Berlijn is teruggekomen. Zij bemint hem ook niet... en als zij toch besluit om hem te nemen, dan doet zij het zonder nadenken en bovenal om hare moeder gehoorzaam te zijn.

— Juist zoals het behoort, daar hare moeder den minnaar als een fatsoenlijk, geacht en zeer welvarend man heeft leeren kennen. Wat de liefde betreft, dat komt later van zelf terecht. Gij weet wel, toen wij trouwden beminde ik u ook niet en toch gedroeg ik mij tot op dezen dag als eene trouwe, liefhebbende vrouw, hoewel gij dat natuurlijk niet zult erkennen.

— Daar zou men veel tegen kunnen zeggen, — merkte de koopman zuchtend op, terwijl hij met weemoedige blikken de wolven, die in het licht-ruim dreeven, door het venster nakeek. Na eenigen tijd ging hij voort: Ik heb niets tegen Sturm; hij is een algemeen geacht en rijk man en zal mij als schoonzoon zeer welkom zijn, maar Bertha is voor hem niet geschikt; zij is te gevoelig en te ernstig van aard, te zeer ontwikkeld om zich later, als zij meer ervaring heeft opgedaan, aan zijne zijde niet ongelukkig te gevoelen. En gij geeft haar slechts drie dagen om zich te bedenken over eenen stap die over haar geheele leven moet beslissen! Rosalie, ik bid u, geef het arme meisje minstens drie maanden om zich te beraden!

— Dat kan niet meer, Adolf; ik heb, zoals gij weet, Sturm na drie dagen een bepaald antwoord beloofd. Zulk een schoonzoon moeten wij in geen geval laten ontsnappen; wie weet of zich ooit eene tweede, zoo goede partij zal opdoen. Ik geef u anders gaarne uwen zin, maar in dit geval kan ik niet toegeven, in de overtuiging dat het hier het geluk van Bertha geldt.

— Zoo sprak gij ook toen Hollmann om de hand van Marie vroeg; te vergeefs heb ik mij tegen die verloving verklaard. Als gewoonlijk hebt gij uwen zin doorgedreven en nu is Marie reeds

lang verloofd, maar van eene bruiloft zal wel niets komen.

Mevrouw Ahlfeld was een weinig uit het veld geslagen en zocht dit te verbergen door druk gebruik van haren flakon te maken. Het was ook wel wat erg van haren gewoonlijk goedhartigen echtgenoot, om juist nu over die dingen te spreken. Hij had echter helaas geen ongelijk! Koopman Sturm had namelijk vroeger veel oplettendheid aan de oudste dochter Marie bewezen, en de altijd vriendelijke en beleefde man scheen haar niet onverschillig te zijn, zoodat men van zijne zijde wel eene ernstige poging om de hand van Marie had kunnen verwachten. Doch Hollmann had zich meer de gunst van Marie's moeder weten te verwerven, door zich, daar hij haren groeten invloed in huiselijke zaken spoedig had opgemerkt, bij haar aangenaam te maken; zij trok hem daarom dan ook bij iedere gelegenheid voor.

Hollmann kwam zijnen mededinger voor, hield om Marie's hand aan... verkreve de toezegging hoewel Ahlfeld en Marie zelve er volstrekt niet mede waren ingenomen. Mevrouw Ahlfeld echter wist altijd haren zin te krijgen, wat juist niet zeer moeilijk was, dewijl haar echtgenoot te veel van rust en vrede hield, om haar ernstig te wederstreven, en de beide dochters reeds van hare moeder gewoon waren, dat zij het zeer natuurlijk vonden zich geheel naar haren wil te gedragen. Marie was gelukkigterwijs zorgeloos en vroolijk van aard, zoodat zij zich geduldig zonder te klagen in haar lot schikte.

Haar vader echter had zijne toestemming slechts willen geven onder voorwaarde, dat de bruiloft eerst na een jaar zou worden gevierd, en het was aan mevrouw Ahlfeld niet gelukt hem daarvan af te brengen. Marie was dus nog steeds verloofd. Sturm echter, die zich in het hoofd had gezet om met een lid der familie Ahlfeld te trouwen, had, na hare terugkomst uit Berlijn, zijn oog op Bertha laten vallen en, door ondervinding wijs geworden,

Kiezen is niet alleen een recht, het is een plicht. Dat recht en die plicht zullen wij den 26 dezer maand vervullen.

Men treft alle dagen menschen aan die vinden dat het uitoefenen van den kiesplicht eene onaangename zaak is. Men is bevreesd om Peter of Paulus te misdoen en men blijft thuis. Het gevolg van zulk gedrag, dat is dat men te gelijker tijd Peter en Paulus misdoet, en de voorzichtige kiezer die thuis gebleven is uit vrees van zich eenen vijand te maken, wordt weldra gewaar dat hij zich twee vijanden op den hals getrokken heeft.

Een andere zegt: waarom zou ik gaan stemmen? Ik ben wel voor de goede zaak en mijn geweten zegt mij dat ik niet tegen de katholieken mag zijn; maar het zal op mijne stem niet steken; ik blijf thuis.

Men spreekt van zedelijkheid en van *la foi de nos pères* en men wil ons doen stemmen voor den lekeren Adolph!

Wat ons verwondert en wat wij met den besten wil niet hebben kunnen begrijpen dat is dat M. Ghinéau toen hij zijne lijst van kandidaten maakte, zoo hardnekkig geweigerd heeft er eenen naam te laten opbrengen behorende tot de *jeune gauche*. Het is niet zeer vleijend voor de jonge liberalen van zich te zien achteruit stooten en den voorkeren te zien geven aan M. Henri Berden en aan M. Julien.

Kiezen is niet alleen een recht, het is een plicht. Dat recht en die plicht zullen wij den 26 dezer maand vervullen.

Men treft alle dagen menschen aan die vinden dat het uitoefenen van den kiesplicht eene onaangename zaak is. Men is bevreesd om Peter of Paulus te misdoen en men blijft thuis. Het gevolg van zulk gedrag, dat is dat men te gelijker tijd Peter en Paulus misdoet, en de voorzichtige kiezer die thuis gebleven is uit vrees van zich eenen vijand te maken, wordt weldra gewaar dat hij zich twee vijanden op den hals getrokken heeft.

Een andere zegt: waarom zou ik gaan stemmen? Ik ben wel voor de goede zaak en mijn geweten zegt mij dat ik niet tegen de katholieken mag zijn; maar het zal op mijne stem niet steken; ik blijf thuis.

lang verloofd, maar van eene bruiloft zal wel niets komen.

Mevrouw Ahlfeld was een weinig uit het veld geslagen en zocht dit te verbergen door druk gebruik van haren flakon te maken. Het was ook wel wat erg van haren gewoonlijk goedhartigen echtgenoot, om juist nu over die dingen te spreken. Hij had echter helaas geen ongelijk! Koopman Sturm had namelijk vroeger veel oplettendheid aan de oudste dochter Marie bewezen, en de altijd vriendelijke en beleefde man scheen haar niet onverschillig te zijn, zoodat men van zijne zijde wel eene ernstige poging om de hand van Marie had kunnen verwachten. Doch Hollmann had zich meer de gunst van Marie's moeder weten te verwerven, door zich, daar hij haren groeten invloed in huiselijke zaken spoedig had opgemerkt, bij haar aangenaam te maken; zij trok hem daarom dan ook bij iedere gelegenheid voor.

Hollmann kwam zijnen mededinger voor, hield om Marie's hand aan... verkreve de toezegging hoewel Ahlfeld en Marie zelve er volstrekt niet mede waren ingenomen. Mevrouw Ahlfeld echter wist altijd haren zin te krijgen, wat juist niet zeer moeilijk was, dewijl haar echtgenoot te veel van rust en vrede hield, om haar ernstig te wederstreven, en de beide dochters reeds van hare moeder gewoon waren, dat zij het zeer natuurlijk vonden zich geheel naar haren wil te gedragen. Marie was gelukkigterwijs zorgeloos en vroolijk van aard, zoodat zij zich geduldig zonder te klagen in haar lot schikte.

Haar vader echter had zijne toestemming slechts willen geven onder voorwaarde, dat de bruiloft eerst na een jaar zou worden gevierd, en het was aan mevrouw Ahlfeld niet gelukt hem daarvan af te brengen. Marie was dus nog steeds verloofd. Sturm echter, die zich in het hoofd had gezet om met een lid der familie Ahlfeld te trouwen, had, na hare terugkomst uit Berlijn, zijn oog op Bertha laten vallen en, door ondervinding wijs geworden,

Ja maar, beste man, indien alle brave menschen zoo handelden, hoe zou dat uitkomen? De vijanden van uwen godsdienst, die blijven niet thuis; gij moogt zoo weinig thuis blijven als zij, want, wij herhalen het: kiezen is een plicht. Het is heden-dags niet alleen een burgerplicht, maar zelfs een godsdienstige plicht, want de godsdienstige zaken zijn heden-dags zoo nauw aan de politiek verbonden dat men om zoo te zeggen de ene niet meer kan aanroeren zonder te gelijker tijd de andere te raken.

Een deutsche prins ging eens een reisje maken langs den Rijn, in het land der wijnbergen. De boeren uit een dorp hetwelk de prins moest bezoeken, besloten van hem eene aangename verassing te doen. Zij kwamen overeen van hem een vat allerlekkersten wijn present te doen.

Zoo gezegd, zoo gedaan. Een groot ledig vat werd in het gemeente-huis gelegd en alle inwoners van het dorp werden verzocht er eenen pot van hunnen besten wijn te gaan ingieten.

Ja maar die Rijnboeren zijn slim. Er was er een die in zich zelve zegde: Er zullen zoo veel potten goeden wijn in het vat gegoten worden, als ik daar stillekens een pot water in goot, dat zal de prins nog niet gewaar worden. — De pot water van den slimmen boer ging voor witten Rijnwijn door.

Het ongeluk wilde dat de andere boeren juist op de zelfde manier gereedeneerd hadden. Het zal op eenen pot niet steken, zeiden zij, en zoo kwam het dat de prins, in plaats van een vat Rijnwijn, een vat klaar pompwater thuis kreeg.

Kiezer, wie gij ook moge zijn, al waart gij ook de geringste burger der stad, uwe stem heeft zoo veel waarde als die van den rijksten heer, want de stemmen worden niet gewogen maar geteld.

Burgers van Tongeren, wilt gij den 26 dezer maand eenen goeden keus doen, laat u dan door geen partijgeest verleiden maar vraagt u, in uw hart en geweten, of het uw plicht niet is van een einde te stellen aan den tegenwoordigen toestand.

Over drie jaren hebt gij geloof gehecht aan de belofte der zoogezegde liberalen die tot heden op het stadhuis gezeten hebben. Men heeft u doen stemmen voor den kazakdraaier Perreau, voor den lekkeren Ghinéau en voor eenen hoer slimmeriken die gij veel beter thuis gelaten had.

Wat daarvan het gevolg geweest is, dat is bekend.

Wie wil weten hoe verre onze stoffelijke belangen onder de voeten zijn getreden geworden, die behoeft niets anders dan eene wandeling rond onze stadswallen te doen en de laatste gemeente-rekening na te zien.

En wie wil weten op welke wijze onze zedelijke belangen gehandhaafd geweest zijn, die geve slechts eenen oogslag op den toestand van ons collegie, waar de priester niet verwijderd is, en hetwelk alle dagen al meer en meer verlaten wordt.

Er zijn menschen die zich liberaal noemen en die vooraf alles goedkeuren wat gedaan wordt door degenen die zich als liberaal uitgeven. Die menschen zijn ziende blind, en ofschoon er weinig hoop bestaat om hen van gevoelen te doen veranderen, zullen wij trachten hun de ongerijmdheid van hun gedrag te doen gevoelen.

thans niet verzuimd zich in de gunst van hare moeder te dringen. Toen hij geheel onverwachts om de hand van Bertha vroeg, bleek dan ook dat het hem volkomen gelukt was, want mevrouw Ahlfeld trad beslissend ten zijnen gunste op.

Zij zou misschien redenen gehad hebben om een hoogen dank van haar doorzicht en diplomatieke berekeningen te krijgen, indien niet omtrent den aanstaanden bruidegom der oudste dochter geruchten in omloop waren gekomen, die groote bekommerning moesten verwekken. Er werd namelijk aan de beurs gemompeld, dat hij groote inkoop van goderen had gedaan, waarop hij, door de daling der prijzen, vreeselijk zou moeten verliezen; van verschillende zijden zag men met vrees de naaste toekomst te gemoet, die zou bewijzen of hij de crisis zou kunnen overwinnen, te meer daar zijn groote zucht om te schitteren en te verkwisten in de stad algemeen bekend was.

Ahlfeld verkeerde daarover in groote zorg en zelfs zijne vrouw — hoewel zij het niet wilde erkennen — vond hare voorliefde voor den uitverkoren schoonzoon niet gerechtvaardigd.

Weldra herkeeg zij echter hare kalme en evenals zoovelen, die trachten den *nimbus* der onfeilbaarheid zoal mogelijk ongeschonden te behouden antwoordde zij:

— Nu, tot nog toe kunnen wij geen oordeel uitspreken; het is genoeg bekend, hoe licht onder kooplieden nadeeliger geruchten ontstaan en weder spoortloos verdwijnen.

Het gesprek tusschen de echtgenooten werd gestoord door het binnentreden van haar, wier toekomst het onderwerp er van had uitgemaakt.

Bertha begroette hare ouders en plaatste zich toen aan een venster. Het was een bekoorlijk meisje; zij had eene schoone, slanke gestalte met een allerliefst uiterlijk, zoodat men het den goeden koopman Sturm waarlijk niet ten kwade kon duiden, dat hij vurig verlangde naar haar bezit. Droomerig en peinzend en toch ook vol uitdruk-

DE LAATSTE WENSCH DER GELIEFDE.

Novelle van EMILE BLAU.

I.

— Maar lieve Rosalie — sprak de koopman Ahlfeld tegen zijne vrouw, die in lusteloze houding op de sofa lag — waarom moet eene zoo belangrijke aangelegenheid zoo spoedig beslist worden? Wij kunnen onze dochter wel langer tijd tot beraad kunnen; niets dringt ons tot zoo grooten spoed.

— Zoo spreekt gij altijd als het er u om te doen is mijne weloverlegde plannen te dwarsboomen, antwoordde de aangesprokene. Het is uw grootste genoegen uwe vrouw te wederstreven. Nu, wees maar gerust, 't zal u wel gelukken om mij spoedig naar het graf te brengen. O ik, ongelukkige!

— Beste Rosalie, hervatte Ahlfeld, die aan de laatste woorden van zijne echtgenoot te zeer gewoon scheen te zijn, om er acht op te slaan, — ik spreek slechts uit zorg voor het geluk van Bertha. Het meisje is pas uit de kostschool in het onderlijke huis teruggekomen, heeft nog weinig van het praktische leven en zijne moeilijkheden leeren kennen en moet nu maar terstond het huwelijksaanzoek aannemen van een man, dien zij ternauwernood kent!

— Moet u moet? — Dat is weer eene recht hatelijke uitdrukking, Adolf! Mijne kinderen hebben in dit opzicht volkomen hun vrijen wil, doch daarentegen zijn zij ook verplicht om den wettig gemeeenden raad hunner ouders ter harte te nemen. Daarenboven kent Bertha koopman Sturm reeds van hare vroegste jeugd, zoodat geen uwer opmerkingen juist is; zij zijn slechts bestemd om mij te kwelen.